

ถอดบทเรียน ประชุมวิชาการRegional HA Forum ครั้งที่ 15 : คุณค่า คุณภาพ คุณธรรม
ระหว่างวันที่ 4 - 6 กรกฎาคม 2561

ณ KICE ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

Note taker:

1. นางกรรณิกา ชาธรรม
2. นางนางถาวร ภาวงศ์
3. นางเยาวนาฏ เคนจันทา

ผู้ตรวจสอบบทเรียน คือ 1). พว. อุบล จ๋วงพานิช 2). พว. พนอ เตชะอธิก

เรื่อง : คุณค่า & มาตรฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล

วิทยากร : อ.โกเมธ นาควรรณกิจ

ห้อง MR 3-4

วันที่ 6 กรกฎาคม 2561

เวลา 9:00-10:30

บทนำ

สิ่งแวดล้อมภายในโรงพยาบาลเป็นมาตรฐานที่สำคัญ เพื่อให้ความปลอดภัย สร้างคุณค่าแก่ผู้ป่วย ญาติ ผู้ให้บริการและผู้เกี่ยวข้อง

เนื้อหา

การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล เป็นการจัดการที่มีตามธรรมชาติ เราสร้างขึ้นก็ได้ แต่ต้องมีผลต่อสังคม และจิตใจด้วย เช่น โรงพยาบาลในต่างจังหวัดจำเป็นต้องมีการจัดการที่พิถีพิถันสำหรับญาติด้วยให้เหมาะสมกับบริบท อาจมีพระพุทธรูป การกำหนดเวลาเยี่ยม ล้วนแต่เป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น

คุณค่าของการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล คือ ต้องอำนวยความสะดวก เกิดความมั่นใจที่จะใช้บริการ นอกจากผู้ป่วยแล้ว ต้องคำนึงถึงเจ้าหน้าที่ด้วยเช่นกัน

แนวทางการเพิ่มคุณค่าให้กับสิ่งแวดล้อม คือ ให้คิดว่าเมื่อผู้อื่นมาใช้บริการ สามารถเข้าถึงได้สะดวก ให้แทนตัวเราว่าเป็นผู้ป่วย ตั้งแต่เริ่มเข้ารับเข้ามาในโรงพยาบาล เรารู้สึกสะดวก สบาย ปลอดภัยบ้าง นอกจากนี้ให้ฟังเสียงประเมินสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลจากผู้มารับบริการว่าเป็นเช่นไร เพื่อนำสู่การปรับเปลี่ยน การกำหนดนโยบายของผู้บริหารก็มีส่วนสำคัญมาก ต้องมีการสนับสนุน เพราะสิ่งนี้ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ป่วย แต่เป็นสิ่งสำคัญ มีการทบทวนนโยบายหรือไม่ ให้ยึดหลักกฎหมายในการปรับเปลี่ยนด้วยเช่นกัน ในการทบทวนความรู้ และกฎหมายเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่น ถึงคลอรีน ทำไม่ต้องมีแค่หลังคาคลุม? คำตอบตามหลักทฤษฎีคือคลอรีน เปลี่ยนสภาพเร็วเมื่อถูกความร้อนและแสงแดด เป็นต้น

การค้นหาค่าความเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อม ทำโดย นำอุบัติการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาหาสาเหตุ ทบทวนเรียงลำดับ เลือกสิ่งที่เกิดซ้ำบ่อยๆนำมาแก้ปัญหา ซึ่งหลักคิดในการจัดการสิ่งแวดล้อม คือ

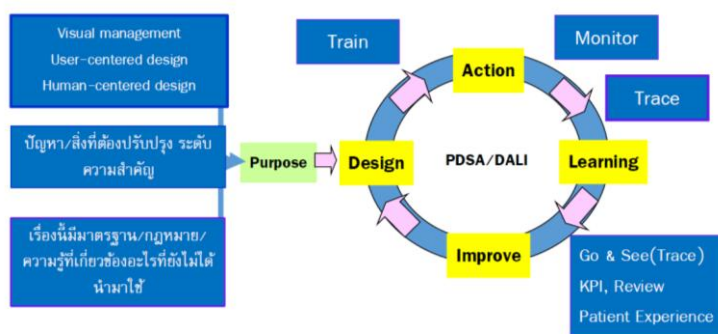
1. Visual management เน้นการออกแบบสิ่งที่มองเห็นได้
2. User-centered design เน้นให้เหมาะกับการทำงาน
3. Human-centered design ตอบสนองผู้ใช้บริการ/ผู้ป่วย/ญาติ เช่น ห้องน้ำซักโครก นั่งยอง ต้องดูความต้องการเป็นหลัก

มาตรฐานสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล ได้แก่

- บรรยากาศการทำงานของกำลังคน(I-5.1ข.(1))
- สิ่งแวดล้อมทางกายภาพและความปลอดภัย(II - 3.1)

- เครื่องมือ(II – 3.2 ก.)
- ระบบสาธารณูปโภค(II – 3.2 ข.)
- สิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ(II – 3.3 ก.) เช่นการมีออกซิเจนสำรอง
- การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม(II – 3.3ข.)
- การป้องกันการติดเชื้อทั่วไป(II -4.2ก(2),(3)) เช่น มีฝุ่นมากเวลาก่อสร้าง
- การดูแลทั่วไป(III – 4.1(2))

นอกจากนี้ในการจัดสิ่งแวดล้อมต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน เช่น พระราชบัญญัติ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับสถานพยาบาล พระราชบัญญัติและกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการควบคุมอาคาร เป็นต้น การนำแนวคิด 3 C มาประยุกต์ในการจัดการ ดังภาพ

การเพิ่มคุณค่าในการดูแลผู้ป่วย เช่น

- การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย การป้องกันการติดเชื้อ จุดเน้นที่ดู ได้แก่ อ่างล้างมือ ระยะห่างของเตียง การป้องกันการพลัดตกหกล้ม ความสูงของเตียง เป็นต้น
- การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้สูงอายุ เช่น ความสูงของราวจับ บิเวณทางเดินมีที่นั่งพัก แสงสว่างเหมาะสม มีที่จอดรถที่นั่งของผู้พิการเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
- การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเยียวยา(Healing Environment) จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมือนบ้าน สามารถสัมผัสได้จาก ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เช่น ภาพถ่าย เพลง เป็นต้น
- การพัฒนาและนำเทคโนโลยีมาจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น เทคโนโลยีสีเขียว เทคโนโลยีสะอาด
- การนำระบบ 5 ส.มาพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล มีแผนการบำรุงรักษา อาคาร สถานที่ ชัดเจน เป็นต้น

สรุป

คุณค่าและมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล ต้องคำนึงความต้องการของทั้ง ผู้ให้ และรับบริการ ให้เกิดความปลอดภัย ความสุขสบายของประสาทสัมผัสทั้ง 5 มีการทบทวนปฏิบัติการให้สม่ำเสมอ มีการกำหนดแนวทางในการดูแลอย่างเป็นระบบ และการจัดสิ่งแวดล้อมต้องอิงกับมาตรฐานที่ถูกต้อง ถูกกฎหมายด้วยเช่นกัน